

Välkommen till Teknikland, militär – och flygmuseet i Östersund

7

I serien om vårt militärhistoriska arv, SMHA, besöker vi i den sista delen militär- och flygmuseet i Östersund.

Text och foto: Rickard Wahlström

1. GRÄNSFÖRSVARS MUSEUM - Abisko
abiskomuseum.se

2. FÖRSVARS MUSEUM - Boden
forsvarsmuseum.se

3. RÖDBERGSFÖRTET - Boden
rodbergsfortet.com

4. KALIXLINJEN
siknasfortet.se

5. FLYGMUSEET F21 - Luleå
flygmuseetf21.se

6. HEMSÖ FASTNING - Hämösand
hemsofastning.se

7. TEKNIKLAND - Östersund
teknikland.se

8. SKÅNSEN KLINTABERG - Hotagen
klintaberg.se

9. TELESEUM - Enköping
telesum.se
(Museet är under konstruktion)

10. FASTNINGS MUSEUM - Vaxholm
vaxholmsfastning.se

11. ARMÉMUSEUM - Stockholm
armemuseum.se

12. HEMVÄRNSMUSEET - Vällinge
hemvarnet.se

13. ARSENALEN - Strängnäs
arsenalen.se

14. FLYGVAPENMUSEUM - Linköping
flygvapenmuseum.se

15. GOTLANDS FÖRSVARS MUSEUM - Tings tåde
gotlandsforsvarsmuseum.se

16. MILISEUM - Skillingaryd
miliseum.com

17. MUSEUM FÖR RÖRLIGT KUSTARTILLERI - Karlskrona
ka2.se

18. MARINMUSEUM - Karlskrona
marinmuseum.se

19. ARTILLERIMUSEET - Kristianstad
artillerimuseet.se

20. SKÅNELINJEN
Läs mer i appen Kulturpunkt.

21. GARNISONS- OCH LUFTVÄRNSMUSEET - Halmstad
gvmuseet.se

22. AEROSEUM - Göteborg
aeroseum.se

23. MARITIMAN - Göteborg
maritimann.se

24. GARNISONS MUSEET SKARABORG - Axvall
garnisonsmuseet.se

25. FASTNINGS MUSEUM - Karlsborg
fastningsmuseet.se

26. BRIGADMUSEUM - Karlstad
brigadmuseum.se

27. KRIGSFlyGFÄLT 16 - Brattfors heden/Värmland
krigsflygfalt16.se

28. ARBOGA ROBOTMUSEUM - Arboga
robotmuseum.se

Historik. För er som inte känner till Teknikland sedan tidigare så byggdes det upp i samarbete mellan tre ideella föreningar; Militärmuseiföreningen i Jämtlands län (Milmus Z), Svensk flyghistorisk förening Jämtland/Härjedalen (SFF J/H), Jemt-

lands veteranbilkлубb (JVBK) samt Jämtlands läns museum (Jamtli). Jamtli är huvudägare i det nuvarande bolaget Jämtland Teknikland AB, Teknikland är alltså ett dotterbolag till Jamtli med inflytande från både region Jämtland/Härjedalen såväl

som Östersunds kommun. Platsen för museet är Optands flygfält, ett tidigare hemligt gammalt krigsflygfält. Museet invigdes 2010 med pompa och ståt, något som finns beskrivet i TIFF nr 4 från 2010.

»»

Flygbild över Tekniklandsområdet tagen vid Springmeet 2018. Husen markerade i bilden är 1: Kafe Kronan, 2: Garaget, 3: Garnisonen, 4: Flyg & Lotta.

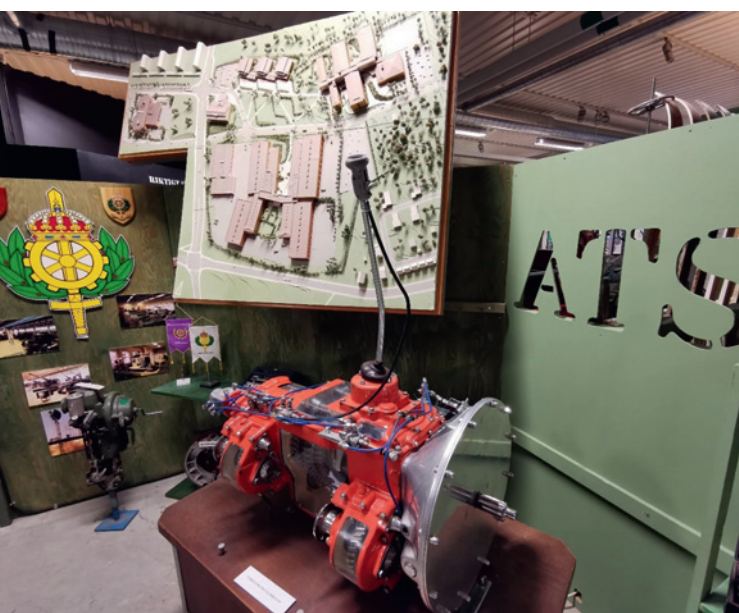

TIFF nr 4/2010 (sida 28-29).

Ändring av bolagsform och sammansättning skedde 2012 och sedan dess har museet fortsatt utvecklats och årligen ökat i besöksantal till idag drygt 8 000 besökare på en säsong.

De föremål som inte befinner sig i utställningarna eller förrådsdelen på Teknikland förvaras i torrluftad miljö i Lockneberget, ett tidigare hemligt berggrum som fortfarande ägs och drivs av fortifikationsverket.

Del ur utställningarna i "Garnisonen".

Teknikland har under åren utökat delägarstämman, till nu totalt 10 delägare (*Stiftelsen Jamtli, Militär-
museiföreningen i Jämtlands län, Jemtlands fältartilleri, Jemtlands radioamatörer, Järnvägsmuseiföreningen i Jämtland, Jemtlands veteranbilkлубb, Curt Sillström Entreprenad och fastighet AB, Östersunds flygklubb, Östersunds fallskärmsklubb, Östersunds modellflygklubb*)

och har som mål att samla samtliga aktörer runt Optands flygfält för enklare samordning och kraftsamling.

Vad får man på Teknikland

En typisk dag börjar vid receptionen i "Kafe Kronan", där också restaurang, konferens och butik finns. Här möts man av receptionspersonalen som hälsar välkommen och förklarar det man önskar veta innan man kastar sig ut bland utställningarna.

Garnisonen

Här finner ni Östersunds garnisons historia, framförallt tiden från kalla kriget, men även delar som sträcker sig ända till Carl Gustaf Armfeldts karoliner och år 1718. Här går att fördjupa sig i detaljer runt utställningar rörande såväl utlandstjänstgöring som kurirverksamhet och värnplikten.

Det är Milmus Z (bildat av personal från tidigare I 5, F 4, A 4 och ATS) som står för idé, planering och genomförande av utställningarna i "Garnisonen". Den volontära verksamheten de står för innefattar utöver utställningsarbetet även projektarbeten och husvärdskap under själva säsongen. Utan den tappra styrka volontärer som ställer upp på detta sätt skulle det vara svårt att genomföra besöksverksamhet på Teknikland.

Ett av de årligt återkommande projekten utöver arbete med utställningar är det som man kallar Föremålsprojektet. Inom ramen för det projektet inventeras, dokumenteras och digitaliseras samlingarna från I 5, F 4, A 4 och ATS (Arméns Tekniska Skola) och förs in i databasen PRIMUS.

Sambandsdelen i utställningarna i "Garnisonen".

Del ur Karolinerutställningen i "Garnisonen"

Här kan man prova sikta med KSP m/36, hittar ni flygplanet? Del av vapenutställningen i "Garnisonen"

Flyg & Lotta

På samma sätt som i "Garnisonen" så bygger utställningarna inne i "Flyg & Lotta" på ideella krafter. Här är det SFF J/H, som tillsammans med Östersund-Frösö Lottakår, presenterar flygplan och helikoptrar tillsammans med övrigt flygrelaterade utställningar och berättelser om en svunnen tid. "Flyg & Lotta"-delen är av Flygvapenmuseum utsett till Sveriges officiella Viggemuseum. Det finns inte mindre än fem stycken Viggan samt två framkroppar, varav en är ombyggd till flygsimulator för besökare att ta en provtur i. Utöver Viggan finns många olika modeller av flygplan, både civila och militära, av vilka många är landade på flygfältet innan införande i utställningarna. Det föreningen arbetar med just nu är att restaurera en Beechcraft Beech 18R, som även den ska ingå i utställningarna.

Lotta-delen i utställningen är uppförd i en av de ursprungliga byggnaderna för det gamla krigsflygfältet och återspeglar den verksamhet som Lottakåren bedrev för den tiden.

Flygfältet är idag ett aktivt flygfält med mycket verksamhet, både från privata flygare, fallskärmshoppare och modellflygare. Utöver det så

används och hyrs flygfältet ut till olika andra aktiviteter under året, bland annat ett välbesökt årligt återkommande veteranbilsevenemang – SpringMeet.

Garaget

Längst in i byggnaden "Garaget" finner man Östersunds kommuns gamla veteranbussar, bland annat en Brockway från 1927 som är unik i sitt slag, inte bara för att den

tidigare stått inbyggd som sommarstuga på Frösön utan även för att den enligt utsago är den enda av årsmodellen bevarade Brockwaybussar i världen. Återkommande i Tekniklands utställningar är att det i alla delar finns lekytor och installationer för de mindre, så även i "Garaget".

Teknikland har under några år med stöd från Östersunds kommun även bedrivit ungdomsverksamhet >>>

Vigganhallen i "Flyg & Lotta", här med ett drivpaket urplockat.

Lottornas kök i "Flyg & Lotta" Här kan man bland annat lyssna på inspelning från en av Lottorna på den tiden det begav sig.

Stora flyghallen i "Flyg & Lotta", totalt finns det ungefär 30-talet flygplan i samlingarna.

inriktad mot teknik, bland annat har man kunnat prova på att skapa i 3D samt bygga och programmera en robot i LEGO. Den verksamheten flyttas under sommarsäsongen in i museet och blir tillgänglig för besökarna.

Framtiden

Det finns en framåtanda på Teknikland där man hela tiden vill utveckla och förbättra den verksamhet och de utställningar man har. Det

är precis klart att man genom Jamtli kommer att ta över "Laxvikens Skogs och Flottarmuseum". Genom detta kommer Teknikland att ytterligare utveckla och bredda utställningarna med en mängd intressanta föremål och modeller.

En idé om att bygga ut och tillföra museet en veteranbilshall är också under arbete, något som både kan bredda besökarskaran och även möjligheten till utökad öppethållande. ■

För öppettider och mer information

www.teknikland.se
www.facebook.com/teknikland/
www.instagram.com/teknikland/

Beechcraft Beech 18R under restaurering, Viggshallen i "Flyg & Lotta"

Brockway årsmodell 1929 på besök vid den plats den tidigare stått inbyggd som sommarstuga, bilden tagen sommaren 2019.